

НОВІ ТИПИ РЕЛІГІЙНИХ ЄВРЕЙСКИХ ОБ'ЄКТІВ

Мержівська Н.Ю., к.арх., доцент

(Одеська державна академія будівництва та архітектури)

З розвитком суспільства і технологій з'являються нові типи релігійних об'єктів у єврейській традиції. Ці зміни відображають сучасні потреби та уклад життя єврейських громад, а також прагнення адаптувати традиції до нових умов.

1. Сучасні синагоги. Мультимедійні синагоги - використовують технології, проєктори та екрани, для презентації текстів і відео. Це приваблює молодь і робить молитви доступнішими. Коворкінги для вивчення Тори - простори, де люди можуть навчатися й обговорювати тексти в невимушеній обстановці, часто зі зручностями, такими як кафе.

2. Центри єврейської культури. Культурні центри - місця, де проводяться лекції, виставки та культурні заходи, що сприяють вивченню єврейської історії та традицій. Музеї - сучасні єврейські музеї, які не тільки зберігають артефакти, а й використовують інтерактивні технології для занурення в культуру.

3. Інноваційні молитовні простори. Поп-ап синагоги - тимчасові молитовні простори, що створюються на свята або події, забезпечують доступність для більшої кількості людей. Синагоги у віртуальному просторі - онлайн-платформи, де відбуваються віртуальні молитви та заняття, що особливо актуально в умовах пандемії.

4. Нові підходи до освіти. Онлайн-курси та вебінари - можливість вивчення єврейських текстів і традицій через інтернет, що робить освіту доступною для ширшої аудиторії. Інтерактивні додатки - програми та додатки, що допомагають у вивченні Галахи і Тори, з можливістю участі в обговореннях і завданнях. (Рис. 1-4)



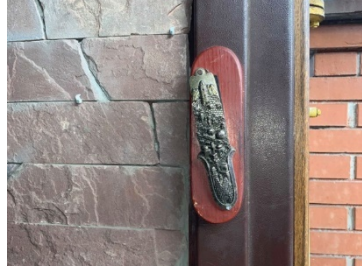
Рис. 1. Дрогобицька синагога - одна з найбільших у Східній Європі - віднедавна доступна онлайн: її можна відвідати за допомогою 3D-туру.



Рис. 2. Центр єврейської культури (Краків)



а) Підсвічник на свято Хануки



б) Мезуза - Сувій пергаменту з фрагментом тексту молитви «Шма Ізраель» («Слухай Ізраїлю»), що вкладений у спеціальний футляр та закріплений з зовнішнього боку дверей біля чи на одвірку.

Рис. 3. Музей «Слідами галицьких євреїв» у Львові (а, б)



Рис. 4. На території Бабиного Яру у Києві побудували синагогу у вигляді книги

Наступні ініціативи можуть допомогти зберегти і розвинути єврейську ідентичність у мінливому світі.

1. Стимулювання інновацій - підтримка нових форматів релігійних об'єктів та освітніх програм.

2. дослідження потреб громади - проведення опитувань для розуміння інтересів і потреб сучасних євреїв.

3. Співпраця між громадами - обмін досвідом між різними єврейськими громадами для впровадження успішних практик.

Нові типи релігійних єврейських об'єктів демонструють, як єврейська традиція може адаптуватися до сучасних умов. Ці зміни сприяють зміцненню громад і роблять релігію доступнішою для молодого покоління, даючи змогу поглиблено вивчати спадщину та культуру.